പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/ അധ്യായഃ 014

സോമശർമോവാച-

ഏവംവിധം മഹാപുണ്യം ധർമവ്യാഖ്യാനമുത്തമമ് .

കഥം ജാനാസി ഭദ്രേ ത്വം കസ്മാച്ചൈവ ത്വയാ ശ്രുതമ് 1.

സുമനോവാച-.

ഭാർഗവാണാം കുലേ ജാതഃ പിതാ മമ മഹാമതേ .

ച്യവനോ നാമ വിഖ്യാതഃ സർവജ്ഞാനവിശാരദഃ 2.

തസ്യാഹം പ്രിയ കന്യാ വൈ പ്രാണാദപി ച വല്ലഭാ .

യത്രയത്ര വ്രജത്യേഷ തീർഥാരാമേഷു സുവ്രത 3.

സഭാസു ച മുനീനാം തു ദേവതായതനേഷു ച .

തേന സാർദ്ധം വ്രജാമ്യേകാ ക്രീഡമാനാ സദൈവ ഹി 4.

കൗശികാന്വയസംഭൂതോ വേദശർമാ മഹാമതിഃ .

പിതുർമമ സഖാ ദൈവാദടമാനഃ സമാഗതഃ 5.

ദുഃഖേന മഹതാവിഷ്ടശ്ചിംതയാനോ മുഹുർമുഹുഃ .

സമാഗതം മഹാത്മാനം തമുവാച പിതാ മമ 6.

ഭവംതം ദുഃഖസംതപ്തമിതി ജാനാമി സുവ്രത .

കസ്മാദ്ദുഃഖീ ഭവാഞ്ജാതസ്തസ്മാത്ത്വം കാരണം വദ 7.

ഏതദ്വാക്യം തതഃ ശ്രുത്വാ ച്യവനസ്യ മഹാത്മനഃ .

തമുവാച മഹാത്മാനം പിതരം മമ സുവ്രതഃ 8.

വേദശർമാ മഹാപ്രാജ്ഞ സർവദുഃഖസ്യ കാരണമ് .

മമ ഭാര്യാ മഹാസാധ്വീ പാതിവ്രത്യപരായണാ 9.

അപുത്രാ സാ ഹി സംജാതാ മമ വംശോ ന വിദ്യതേ .

ഏതത്തേ കാരണം പ്രോക്തം പ്രശ്നിതോസ്മി യതസ്ത്വയാ 10.

ഏതസ്മിന്നംതരേ പ്രാപ്തഃ കശ്ചിത്സിദ്ധഃ സമാഗതഃ .

മമ പിത്രാ തഥാ തേന ഹ്യുത്ഥായ വേദശർമണാ 11.

ദ്വാഭ്യാമപി ച സിദ്ധോസൗ പൂജിതോ ഭക്തിപൂർവകൈഃ .

ഉപഹാരൈസ്സ്ത ഭോജ്യാന്നൈർവചനൈർമധുരാക്ഷരൈഃ 12.

ദ്വാഭ്യാമന്തർഗതം പൃഷ്ടം പൂർവോക്തം ച യഥാ ത്വയാ .

ഉഭൗ തൗ പ്രാഹ ധർമാത്മാ സസഖം പിതരം മമ 13.

ധർമസ്യ കാരണം സർവം മയോക്തം തേ തഥാ കില .

ധർമേണ പ്രാപ്യതേ പുത്രോ ധനം ധാന്യം തഥാ സ്ത്രിയഃ 14.

തതസ്തേന കൃതം ധർമം സംപൂർണം വേദശർമണാ .

തസ്മാദ്ധർമാത്സുസംജാതം മഹത്സൗഖ്യം സപുത്രകമ് 15.

തേന സംഗപ്രസംഗേന മമൈഷ മതിനിശ്ചയഃ .

യഥാ കാംത തവ പ്രോക്തം മയൈവ ച പരം ശുഭമ് 16.

തസ്മാച്ഛ്രുതം മഹാസിദ്ധാത്സർവസംദേഹനാശനമ് .

വിപ്രധർമം സമാശ്രിത്യ അനുവർത്തസ്വ സർവദാ 17.

സോമശർമോവാച-

ധർമേണ കീദൃശോ മൃത്യുർജന്മ ചൈവ വദസ്വ മേ .

ഉഭയോർലക്ഷണം കാംതേ തത്സർവം ഹി വദസ്വ മേ 18.

സുമനോവാച-

സത്യ ശൗച ക്ഷമാ ശാംതി തീർഥപുണ്യാദികൈസ്തഥാ .

ധർമശ്ച പാലിതോ യേന തസ്യ മൃത്യും വദാമ്യഹമ് 19.

രോഗോ ന ജായതേ തസ്യ ന ച പീഡാ കലേവരേ .

ന ശ്രമോ വൈ ന ച ഗ്ലാനിർന ച സ്വേദോ ഭ്രമസ്തഥാ 20.

ദിവ്യരൂപധരാ ഭൂത്വാ ഗംധർവാ ബ്രാഹ്മണാസ്തഥാ .
വേദപാഠസമായുക്താ ഗീതജ്ഞാനവിശാരദാഃ 21.
തസ്യ പാർശ്വം സമായാംതി സ്തുതിം കുർവംതി ചാതുലാമ് .
സ്വസ്ഥോ ഹി ആസനേ യുക്തോ ദേവപൂജാരതഃ കില 22.
തീർഥം ച ലഭതേ പ്രാജ്ഞഃ സ്നാനാർഥം ധർമതത്പരഃ .
അഗ്ന്യാഗാരേ ച ഗോസ്ഥാനേ ദേവതായതനേഷു ച 23.
ആരാമേ ച തഡാഗേ ച യത്രാശ്വത്ഥോ വടസ്തഥാ .
ബ്രഹ്മവൃക്ഷം സമാശ്രിത്യ ശ്രീവൃക്ഷം ച തഥാ പുനഃ 24.
അശ്വസ്ഥാനം സമാശ്രിത്യ ഗജസ്ഥാനഗതോ നരഃ .
അശോകം ചൂതവൃക്ഷം ച സമാശ്രിത്യ യദാസ്ഥിതഃ 25.
സംനിധൗ ബ്രാഹ്മണാനാം ച രാജവേശ്മഗതോഥവാ .
രണഭൂമിം സമാശ്രിത്യ പൂർവം യത്ര മൃതോ ഭവേത് 26.
മൃത്യുസ്ഥാനാനി പുണ്യാനി കേവലം ധർമകാരണമ് .
ഗോഗ്രഹം തു സുസംപ്രാപ്യ തഥാ ചാമരകംടകമ് 27.
ശുദ്ധധർമകരോ നിത്യം ധർമതോ ധർമവത്സലഃ .
ഏവം സ്ഥാനം സമാപ്നോതി യദാ മൃത്യും സമാശ്രിതഃ 28.
മാതരം പശ്യതേ പുണ്യം പിതരം ച നരോത്തമഃ .
ഭ്രാതരം ശ്രേയസാ യുക്തമന്യം സ്വജനബാംധവമ് 29.
ബംദീജനൈസ്തഥാ പുണ്യൈഃ സ്തൂയമാനം പുനഃപുനഃ .
പാപിഷ്ഠം നൈവ പശ്യേത മാതൃപിത്രാദികം പുനഃ 30.
ഗീതം ഗായംതി ഗംധർവാഃ സ്തുവംതിസ്താവകാഃ സ്തവൈഃ .
മംത്രപാഠൈസ്തഥാ വിപ്രാ മാതാ സ്നേഹേന പൂജയേത് 31.
പിതാസ്വജനവർഗാശ്ച ധർമാത്മാനം മഹാമതിമ് .
ഏവം ദൂതാഃ സമാഖ്യാതാഃ പുണ്യസ്ഥാനാനി തേ വിഭോ 32.
പ്രത്യക്ഷാൻപശ്യതേ ദൂതാൻഹാസ്യസ്നേഹസമാവിലാൻ .
ന ച സ്വപ്നേന മോഹേന ക്ലേദയുക്തേന നൈവ സഃ 33.

ധർമരാജോ മഹാപ്രാജ്ഞോ ഭവംതം തു സമാഹ്വയേത് .

ഏഹ്യേഹി ത്വം മഹാഭാഗ യത്ര ധർമഃ സ തിഷ്ഠതി 34.

തസ്യ മോഹോ ന ച ഭ്രാംതിർന ഗ്ലാനിഃ സ്മൃതിവിഭ്രമഃ .

ജായതേ നാത്ര സംദേഹഃ പ്രസന്നാത്മാ സ തിഷ്ഠതി 35.

ജ്ഞാനവിജ്ഞാനസംപന്നഃ സ്മരന്ദേവം ജനാർദനമ് .

തൈഃ സാർദ്ധം തു പ്രയാത്യേവം സംതുഷ്ടോ ഹൃഷ്ടമാനസഃ 36.

ഏകത്വം ജായതേ തത്ര ത്യജതഃ സ്വംകലേവരമ് .

ദശമദ്വാരമാശ്രിത്യ ആത്മാ തസ്യ സ ഗച്ഛതി 37.

ശിബികാ തസ്യ ആയാതി ഹംസയാനം മനോഹരമ് .

വിമാനമേവ ചായാതി ഹയോ വാ ഗജ ഉത്തമഃ 38.

ഛത്രേണ ധ്രിയമാണേന ചാമരൈർവ്യജനൈസ്തഥാ .

വീജ്യമാനഃ സ പുണ്യാത്മാ പുണ്യൈരേവം സമംതതഃ 39.

ഗീയമാനസ്തു ധർമാത്മാ സ്തൂയമാനസ്തു പംഡിതൈഃ .

ബംദിഭിശ്ചാരണൈർദിവ്യൈർബ്രാഹ്മണൈർവേദപാരഗൈഃ 40.

സാധുഭിഃ സ്തൂയമാനസ്തു സർവസൗഖ്യസമന്വിതഃ .

യഥാദാനപ്രഭാവേണ ഫലമാപ്നോതി തത്ര സഃ 41.

ആരാമവാടികാമധ്യേ സ പ്രയാതി സുഖേന വൈ .

അപ്സരോഭിഃ സമാകീർണോ ദിവ്യാഭിർമംഗലൈര്യുതഃ 42.

ദേവൈഃ സംസ്തൂയമാനസ്തു ധർമരാജം പ്രപശ്യതി .

ദേവാശ്ച ധർമസംയുക്താ ജഗ്മുഃ സംമുഖമേവ തമ് 43.

ഏഹ്യേഹി വൈ മഹാഭാഗ ഭുംക്ഷ്വ ഭോഗാന്മനോനുഗാൻ .

ഏവം സ പശ്യതേ ധർമം സൗമ്യരൂപം മഹാമതിമ് 44.

സ്വസ്യ പുണ്യപ്രഭാവേണ ഭുംക്തേ ച സ്വർഗമേവ സഃ .

ഭോഗക്ഷയാത്സധർമാത്മാ പുനർജന്മ പ്രയാതി വൈ 45.

നിജധർമപ്രസാദാത്സ കുലം പുണ്യം പ്രയാതി വൈ .

ബ്രാഹ്മണസ്യ സുപുണ്യസ്യ ക്ഷത്രിയസ്യ തഥൈവ ച 46.

ധനാഢ്യസ്യ സുപുണ്യസ്യ വൈശ്യസ്യൈവ മഹാമതേ .

ധർമേണ മോദതേ തത്ര പുനഃ പുണ്യം കരോതി സഃ 47.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ പംചപംചാശത്സഹസ്രസംഹിതായാം ഭൂമിഖംഡേ ഐംദ്രേ സുമനോപാഖ്യാനേ ചതുർദശോഽധ്യായഃ 14.
